

B8-0186/2019 }
B8-0187/2019 }
B8-0190/2019 }
B8-0191/2019 }
B8-0193/2019 }
B8-0194/2019 } RC1

13.3.2019

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 135. cikkének (5) bekezdése és 123. cikkének (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B8-0186/2019 (Verts/ALE)

B8-0187/2019 (GUE/NGL)

B8-0190/2019 (ALDE)

B8-0191/2019 (S&D)

B8-0193/2019 (ECR)

B8-0194/2019 (PPE)

Iránról, különösen az emberijog-védők ügyéről
(2019/2611(RSP))

Roberta Metsola, Jaromír Štětina, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Tunne Kelam, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Cristian Dan Preda, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Adam Szejnfeld, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa, Andrzej Grzyb, Michael Gahler, Elmar Brok, Ivo Belet, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Andrey Kovatchev, Francis Zammit Dimech, Seán Kelly, Ivana Maletić, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikienė, Inese Vaidere, László Tőkés, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra

RC\1179592HU.docx

PE635.446v01-00 }
PE635.447v01-00 }
PE635.450v01-00 }
PE635.451v01-00 }
PE635.453v01-00 }
PE635.454v01-00 } RC1

a PPE képviselőcsoport nevében

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Knut Fleckenstein, Wajid Khan

az S&D képviselőcsoport nevében

Raffaele Fitto, Karol Karski, Branislav Škripek, Ryszard Czarnecki, Monica Macovei, Jana Žitňanská, Ruža Tomašić, Anna Elżbieta Fotyga, Charles Tannock

az ECR képviselőcsoport nevében

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä

az ALDE képviselőcsoport nevében

Bodil Valero, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Cornelia Ernst, Barbara Spinelli, Luke Ming Flanagan, Marie-Christine Vergiat

a GUE/NGL képviselőcsoport nevében

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi

az EFDD képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása Iránról, különösen az emberijog-védők ügyéről (2019/2611(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira, különös tekintettel az Iránról, különösen Naszrín Szotúdeh ügyéről szóló 2018. december 13-i¹, valamint a nukleáris megállapodást követően az EU Iránnal kapcsolatos stratégiájáról szóló 2016. október 25-i² állásfoglalásokra,
- tekintettel a Tanács Iránra vonatkozó, 2019. február 4-i következtetéseire,
- tekintettel a különleges előadó 2019. január 30-i jelentésére az Iráni Iszlám Köztársaságban az emberi jogok helyzetéről, valamint az Iránról szóló 2018. november 29-i nyilatkozatára;
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az Iráni Iszlám Köztársaságban az emberi jogok helyzetéről szóló 2018. december 17-i határozatára,
- tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966), amelynek Irán is részes fele,
- tekintettel az iráni elnök polgári jogokról szóló chartájára,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa „Iránnak meg kell védenie a nőjogi jogvédőket” című, 2018. november 29-i nyilatkozatára,
- tekintettel a halálbüntetésről szóló uniós iránymutatásokra, a kínzásról és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódokról vagy büntetésekről szóló uniós iránymutatásokra, valamint az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács 2018. április 12-i határozatára a korlátozó intézkedések további 12 hónappal történő meghosszabbításáról az Iránban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértések nyomán;
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének Naszrín Szotúdeh iráni emberi jogi ügyvéd elítéléséről szóló 2019. március 12-i nyilatkozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0525.

² HL C 215., 2018.6.19., 86. o.

- A. mivel az emberijog-védők, újságírók, ügyvédek és online aktivisták továbbra is zaklatásnak, önkényes letartóztatásnak, fogva tartásnak és büntetőeljárás alá vonásnak vannak kitéve munkájuk során; mivel az elmúlt hónapokban az iráni hírszerzési minisztérium és egyéb erők keményen felléptek a civil társadalommal szemben;
- B. mivel a nukleáris megállapodást követően az EU Iránnal kapcsolatos stratégiájáról szóló 2016. október 25-i állásfoglalás hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU és Irán közötti kapcsolatok keretében tiszteletben kell tartani az emberi jogokra vonatkozó – többek között az emberi jogok védelmezőivel kapcsolatos – uniós iránymutatásokat;
- C. mivel Naszrín Szotúdeh közismert emberi jogi ügyvédet a közelmúltban legalább hét év börtönbüntetésre ítélték; mivel a beszámolók szerint a két tárgyalás során kiszabott összbüntetés ennél még sokkal hosszabb is lehet, bár a börtönbüntetésének pontos hossza nem tisztázott; mivel bebörtönzésének valódi oka minden bizonnyal az iráni emberi jogok békés védelme volt; mivel a tárgyalásokat nem a jogszerű eljárásra vonatkozó alapvető nemzetközi normák alapelveivel összhangban folytatták le;
- D. mivel Reza Khandant – Naszrín Szotúdeh férjét – is fogva tartották azzal kapcsolatban, hogy támogatta a hidzsáb viselése ellen és felesége börtönből való kiszabadítása mellett békés kampányt folytató nőket; mivel 2019. januárban a Teheráni Forradalmi Bíróság hat év börtönbüntetésre ítélte Reza Khandant;
- E. mivel a Perzsa Vadvilági Örökség Alapítványt képviselő Taher Ghadirian, Niloufar Bayani, Amirhossein Khaleghi, Houman Jokar, Sam Rajabi, Sepideh Kashani, Abdolreza Kouhpayeh és Morad Tahbaz környezetvédelmi aktivistákat 2018 januárjában és februárjában ügyvédi segítség igénybevételét mellőzve letartóztatták, és az elmúlt hetekben tárgyalást folytattak le ellenük olyan eljárásokban, amelyek nem felelnek meg a tisztességes eljárás biztosítására vonatkozó előírásoknak; mivel a csoport egy másik tagja, Kavous Seyed-Emalmi iráni-kanadai egyetemi tanár rejtélyes körülmények között hunyt el a múlt évben;
- F. mivel Esmaeil Bakhshi, Sepideh Gholian és Mohammad Haibi szakszervezeti aktivistákat a munkavállalók és a tanárok jogai melletti vezető tiltakozást követően 2018-ban és 2019-ben is letartóztatták; mivel Maryam Akbari Monfared emberi jogvédőt 2010-ben „Istenellenesség” miatt 15 év börtönbüntetésre ítélték, és megtagadták tőle az orvosi ellátást, annak ellenére, hogy különféle betegségekben szenvedett;
- G. mivel Arash Sadeghi, Narges Mohammadi és Farhad Meysami aktivistákra hosszú börtönbüntetést szabtak ki a nők jogaiért, a halálbüntetés eltörléséért és az emberi jogokért folytatott kampányuk miatt;
- H. mivel az iráni bíróságok rendszeresen nem biztosítanak tisztességes tárgyalásokat, és kínzással kicsikart vallomásokat használnak fel bizonyítékként a bíróságokon; mivel a hatóságok továbbra is kriminalizálják az emberi jogi aktivizmust, és az iráni büntetőeljárás törvény 48. cikkét alkalmazzák a fogvatartottak jogi tanácsadóhoz való hozzáféréseinek korlátozására; mivel nincsenek független mechanizmusok az igazságszolgáltatáson belüli elszámoltathatóság biztosítására;

- I. mivel a letartóztatott EU–iráni kettős állampolgárságú személyek – köztük a brit–iráni Nazanin Zaghari-Ratcliffe – esetében továbbra is az a gyakorlat, hogy hosszú ideig magánzárkában tartják, illetve vallatják őket, esetükben mellőzik a jogszerű eljárást, hosszú börtönbüntetéseket szabnak ki rájuk homályos vagy pontatlan „nemzetbiztonsági” és „kémkedési” vádak alapján, továbbá a bebörtönzöttek ellen államilag támogatott rágalmozó kampányt folytatnak;
- J. mivel számos esetben jelentették be az iráni börtönökben uralkodó embertelen és megalázó körülményeket, illetve a fogva tartás során az orvosi ellátáshoz való megfelelő hozzáférés hiányát, megsértve az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályait;
- K. mivel egy, az iráni emberi jogokkal foglalkozó nem kormányzati szervezet jelentésében szereplő becslések szerint 2018-ban 273 embert végeztek ki 2018-ban, ami abban az évben a világon a második legtöbb kivégzést jelenti;
- L. mivel 2018-ban több ezer ember vett részt békés tüntetéseken és sztrájkon a kifizetetlen munkabérek, a rossz munkakörülmények, a korrupció, a politikai elnyomás és más sérelmek ellen tiltakozva; mivel a hatóságok több száz embert letartóztattak, és sokukat börtönbüntetésre és korbácsolásra ítélték;
- M. mivel az iráni bírói testület továbbra is szigorúan bünteti a nőjogi jogvédők békés ellenállását, akik a hidzsáb kötelező viselése ellen tiltakoznak; mivel 2018-ban a tüntetésekkel kapcsolatban legalább 39 nőt letartóztattak, és további 55 nőt tartottak fogva a nők jogaival kapcsolatos munkájukért;
- N. mivel a sajtószabadságot – online és offline egyaránt –, az egyesülési szabadságot és a gondolatszabadságot elnyomják Iránban;
- O. mivel az iráni hatóságok – bűnügyi nyomozások, eszközök befagyasztása, önkényes letartóztatás, fogva tartás, megfigyelés, zaklatás, illetve hamis, rosszindulatú és rágalmozó híresztelések révén – módszeresen és célzottan fellépnek az újságírókkal, köztük a BBC perzsa adásában dolgozókkal és családtagjaikkal szemben; mivel Iránban jelenleg legalább nyolc újságírót tartanak fogva;
- P. mivel Hassan Rouhani iráni elnök 2016 decemberében meghirdette a polgárok jogairól szóló chartát; mivel ez a charta jogilag nem kötelező érvényű;
- Q. mivel a vallási és etnikai kisebbségek tagjai – beleértve a bahá’í vallás híveit és az azeri, a kurd, az arab és a balok közösségeket, a szunnita muzulmánokat, a keresztényeket és az egyetlen felekezethez sem tartozókat – hátrányos megkülönböztetést szenvednek a foglalkoztatás, az oktatás, a szabad vallásgyakorlás és a politikai tevékenységek terén Iránban;
- 1. felszólítja az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül engedjék szabadon a csupán a véleményszabadsághoz és a békés célú gyülekezéshez való joguk gyakorlása miatt fogva tartott és elítélt összes emberijog-védőt, lelkiismereti foglyot és újságírót; hangsúlyozza, hogy az iráni hatóságoknak minden körülmények között

biztosítaniuk kell, hogy az emberi jogok védelmezői, az ügyvédek és az újságírók fenyegetés, megfélemlítés és akadályoztatás nélkül végezhesék munkájukat;

2. ismételten felszólítja az iráni kormányt, hogy azonnal és feltétel nélkül bocsássa szabadon a Szaharov-díjjal kitüntetett Naszrin Szotúdehet, és elismerését fejezi ki az emberi jogokért és az iráni nők jogaiért tanúsított bátorsága és elkötelezettsége mellett; az igazságszolgáltatás súlyos tévedésének tartja Szotúdeh rendkívül tisztességtelen bírósági tárgyalását és ítéletét, és üdvözli az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének 2019. március 12-i nyilatkozatát ebben a kérdésben;
3. felhívja az iráni hatóságokat, hogy módosítsák az ország büntető eljárásjogának 48. cikkét annak biztosítása érdekében, hogy minden alperesnek joga legyen arra, hogy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával kapcsolatos iránti kötelezettségvállalásokkal összhangban az általa választott ügyvéd képviselje és tisztességes tárgyalást folytassanak ügyében;
4. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy biztosítsák az összes fogvatartott biztonságát és jóllétét, beleértve a megfelelő orvosi ellátáshoz való hozzáférést; kéri továbbá, hogy folytassanak független vizsgálatot Kavous Seyed-Emami fogva tartás során bekövetkezett haláláról, valamint további fogva tartott aktivisták kínzására vonatkozó állításokról, továbbá elítéli, hogy szándékosan megtagadják a politikai foglyoktól az orvosi ellátást;
5. felszólítja az iráni hatóságokat, hogy sürgősen szüntessék meg az újságírók, az online aktivisták és családjaik megfigyelését, letartóztatását, zaklatását és büntetőeljárás alá vonását, és szüntessék meg az online cenzúrát, továbbá olyan feltételek kialakítását szorgalmazza, amelyek tolerálják a szólásszabadságot, valamint az online és offline média szabadságát;
6. felszólítja Irán kormányát, hogy működjön együtt az iráni emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges ENSZ-előadóval, beleértve azt is, hogy engedélyezi az országba való belépését;
7. felszólítja az uniós tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy iráni partnereikkel való kapcsolataikban, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa következő genfi ülésén továbbra is vessék fel a letartóztatott emberijog-védők ügyeit;
8. felhívja az EKSZ-t, hogy az EU és Irán közötti magas szintű párbeszéd keretében továbbra is vegye figyelembe az emberi jogokat, különösen az emberijog-védők helyzetét; felszólítja továbbá a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnököt/főképviselőt) arra, hogy nyilvánosan erősítse meg, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása az EU és Irán közötti kapcsolatok alakulásának alapvető elemét képezi;
9. sürgeti az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy a harmadik országgal folytatott emberi jogi párbeszédekkel kapcsolatos uniós iránymutatásokkal összhangban hivatalos emberi jogi párbeszédet kezdeményeznek Iránnal;

10. sürgeti az uniós tisztviselőket, hogy szólítsák fel az iráni hatóságokat fogva tartásuk során az emberi jogi aktivisták biztonságának és jóllétének biztosítására, valamint a kínzásról szóló jelentések teljes körű kivizsgálására;
11. sürgeti a Teheránban diplomáciai jelenléttel rendelkező valamennyi tagállamot, hogy éljenek az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokban ezen személyek támogatásával és védelmezésével kapcsolatban előírt mechanizmusokkal, beleértve a nyilvános közleményeket, a diplomáciai demarsokat, a tárgyalások nyomon követését és a börtönök látogatását;
12. sürgeti Iránt, hogy hagyjon fel a nőjogi jogvédők munkájának kriminalizálásával – beleértve mindazokat, akik békésen tiltakoznak a hidzsáb kötelező viselése ellen –, és kéri, hogy töröljék el ezt a megkülönböztető és megalázó gyakorlatot;
13. felszólítja az iráni kormányt, hogy védje meg a vallási és etnikai kisebbségekhez tartozó személyek jogait, és foglalkozzon a velük szembeni megkülönböztetés minden formájával;
14. üdvözli a kábítószer-kereskedelemtől szóló törvény módosítását, amely csökkentette a halálbüntetés alkalmazását, és felszólít az összes halálbüntetés felülvizsgálatára annak biztosítása érdekében, hogy a kapcsolódó tárgyalások megfeleljenek a nemzetközi normáknak; felszólítja az iráni hatóságokat, hogy a teljes eltörlés felé vezető út első lépéseként vezessenek be azonnali moratóriumot a halálbüntetés alkalmazására;
15. javasolja, hogy az Emberi Jogi Albizottság a jelenlegi megbízatásának lejárta előtt indítson eseti küldöttséget Iránba, hogy meglátogassa a bebörtönzött emberi jogvédőket, és tartsa meg a szükséges találkozókat az iráni hatóságokkal;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, az Iráni Iszlám Köztársaság legfőbb vezetőjének, az Iráni Iszlám Köztársaság elnökének és az iráni Madzslisz tagjainak.